Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2024-0199

(mr. M.E.J. Bracco Gartner, voorzitter en mr. D.M.A. Gerdes, secretaris)

Datum uitspraak	7 maart 2024
Klacht van	[X] B.V., verder te noemen [X], vertegenwoordigd door haar bestuurder [naam], verder te noemen [naam]
Tegen	BinckBank N.V., gevestigd te Amsterdam, handelend onder de naam Saxo Bank, verder te noemen de bank
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Beëindiging gratis koersabonnement. Naar het oordeel van de commissie heeft de bank het abonnement mogen beëindigen.

1. Procedure

1.1 De commissie beslist volgens haar reglement en op basis van de ingediende stukken.

1.2 Naar het oordeel van de commissie is een mondelinge behandeling niet nodig.

1.3 [X] en de bank hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat zij elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 [naam] was via de vennootschap [X] tot 1 januari 2010 partner van een accountants- en belastingadvieskantoor. Sinds 2010 bestaan [X]'s activiteiten alleen nog uit beleggen, hoofdzakelijk ten behoeve van pensioen- en stamrechtverplichtingen aan [naam] en diens echtgenote.

2.2 [X] heeft een beleggingsrekening bij de bank. Voor het gebruik van deze rekening heeft zij gekozen voor het Blue-pakket. Dit pakket omvatte een gratis abonnement op real-time koersen van Euronext.

2.3 Op 28 november 2022 heeft de bank, zonder aankondiging, het gratis real-time koersabonnement beëindigd. [naam] heeft navraag bij de bank gedaan. Op 5 december 2022 constateerde hij dat de beëindiging ongedaan was gemaakt. Op 20 december 2022 heeft de bank gemaild:

> *U maakt voor uw zakelijke rekening (...) gebruik van een gratis real-time koersabonnement van Euronext.*

U heeft dit abonnement geactiveerd als 'private investor'.
(...) op (...) 30 december 2022 deactiveren wij dit koersabonnement. Wij bieden vanaf dat moment geen gratis koersabonnementen meer aan voor zakelijke rekeninghouders.
(...)

2.4 De bank heeft documentatie van Euronext (Euronext Subscriber Terms and Conditions en Information Product Fee Schedule) overgelegd. In reactie daarop heeft [X], met haar reactie van 8 januari 2024, de Euronext Market Data Agreement meegestuurd. De relevante bepalingen in de documentatie staan in de bijlage bij deze uitspraak.

Klacht, vordering en verweer

2.5 [X] vordert dat de bank wordt veroordeeld tot herstel van het gratis real-time koers-abonnement. Verder vermeldt [X] dat zij door het handelen van de bank schade heeft geleden en dat het wenselijk zou zijn de bank een boete op te leggen.

2.6 [X]'s vordering berust op de stelling dat de voor het abonnement geldende documentatie geen grond biedt om een vennootschap zoals [X] als 'professional subscriber' te kwalificeren en het gratis koersabonnement te beëindigen.

2.7 De bank heeft verweer gevoerd. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

3.1 Kern van dit geschil is de vraag of de bank het gratis koersabonnement mocht beëindigen. Volgens [X] had dit niet gemogen. Zij voert aan dat de bank niet duidelijk heeft gemaakt welke omstandigheden reden waren voor beëindiging en op welke bepalingen de beëindiging berust.

3.2 De commissie overweegt als volgt. Het gratis koersabonnement is een overeenkomst die voor onbepaalde tijd is aangegaan (ook wel 'duurovereenkomst'). Bij beoordeling van de beëindiging van een duurovereenkomst is het relevant of in de overeenkomst een regeling over beëindiging staat. In deze zaak noemt de bank weliswaar een bepaling over beëindiging in de abonnementsvoorwaarden, maar de voorwaarden waarnaar zij verwijst horen bij een abonnement vanaf 10 januari 2023. [X]'s koersabonnement is echter al ruim voor die datum ingegaan. Het is daarmee niet komen vast te staan dat op dit abonnement de abonnementsvoorwaarden (en de door de bank genoemde bepaling over beëindiging) van toepassing zijn. Bij de beoordeling zal de commissie ervan uitgaan dat de overeenkomst tussen partijen geen bepaling bevat over beëindiging van het koersabonnement.

3.3 De maatstaf voor beoordeling van de beëindiging van een duurovereenkomst is omschreven in eerdere Kifid-uitspraken, waarin is verwezen naar vaste rechtspraak van de Hoge Raad. De maatstaf houdt in dat een duurovereenkomst in beginsel kan worden beëindigd, ook als er geen bepaling over beëindiging in de overeenkomst staat.

Wel kunnen de eisen van redelijkheid en billijkheid meebrengen (a) dat alleen wegens een voldoende zwaarwegende grond kan worden opgezegd en (b) dat een opzeggingstermijn moet worden gehanteerd.

3.4 Naar het oordeel van de commissie voldoet de beëindiging van [X]'s koersabonnement aan de maatstaf genoemd in 3.3. Volgens de Euronext Subscriber Terms and Conditions vallen alleen natuurlijke personen onder de omschrijving van 'non-professional subscriber' en gelden voor 'non-professional subscribers' en 'professional subscribers' verschillende tarieven.[1] Verder blijkt uit de stukken dat de systemen van de bank, als gevolg van de fusie van BinckBank N.V. met Saxo Bank A/S , alleen professional subscribers en non-professional subscribers onderscheiden, waarbij alleen natuurlijke personen als non-professional subscriber worden geadministreerd. Van belang is verder dat Euronext met een audit de naleving van haar tarieven mag controleren en de bank een naheffing mag opleggen als in de audit blijkt dat onjuiste tarieven zijn gehanteerd. Deze omstandigheden, tezamen bezien, zijn een voldoende zwaarwegende grond voor beëindiging van het gratis koersabonnement in deze zaak.

3.5 Dit wordt niet anders doordat [X] de Euronext Market Data Agreement overlegt en aanvoert dat een bepaling daarin, artikel 9 lid 2 onder d van de EMDA Redistribution Policy, een uitzondering maakt voor stamrecht- en pensioenvennootschappen. De commissie constateert dat uit deze bepaling inderdaad blijkt dat onder bepaalde voorwaarden een non-professional subscriber zich mag abonneren onder de naam van een vennootschap, namelijk als 'the Non-Professional Subscriber's personal property is subsumed under a limited liability company that has statutory fund obligations solely towards that Non-Professional Subscriber and for which tax obligation is deferred'. Dit neemt nog steeds niet weg dat het in de systemen van de bank, sinds de genoemde fusie, niet meer mogelijk is een (pensioen)vennootschap als non-professional subscriber te administreren. Ook neemt dit niet weg dat een duurovereenkomst in de regel mag worden beëindigd. Met andere woorden, zelfs als vast zou staan dat een vennootschap zoals [X] onder de uitzondering in artikel 9 lid 2 onder d valt, creëert dit voor de bank nog geen verplichting tot het blijven aanbieden van een gratis koersabonnement aan die vennootschap.

3.6 Ten aanzien van de termijn waarop is beëindigd constateert de commissie dat de bank het gratis koersabonnement aanvankelijk op korte termijn heeft beëindigd, maar in haar verweerschrift zich alsnog bereid heeft verklaard de kosten van het koersabonnement tot en met eind 2023 aan [X] te vergoeden. De commissie is van oordeel dat, voor zover [X] nadeel heeft geleden door een (te) korte opzeggingstermijn, dat nadeel hiermee voldoende is opgeheven.

[1] In de documentatie worden definities zoals 'non-professional subscriber' en 'professional subscriber' met een hoofdletter geschreven. Omwille van de leesbaarheid zijn de hoofdletters hier weggelaten.

3.7 Gezien het voorgaande is niet gebleken dat de bank in strijd met verplichtingen jegens [X] geeft gehandeld. De vorderingen van [X] zullen daarom worden afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vorderingen af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen de uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 oktober 2023, te vinden op www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement staat dat beroep kan worden ingesteld tot zes weken na de dag van de uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen twee weken na verzending van de uitspraak kunt u verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen twee weken na verzending van de uitspraak verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de commissie niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit de documentatie van Euronext

De bank heeft documentatie van Euronext (Euronext Subscriber Terms and Conditions en Information Product Fee Schedule) overgelegd. Daarin staat:

> *Euronext Subscriber Terms and Conditions:*
>
> *(...) "Non-Professional Subscriber" means a Subscriber who is (i) a natural person that is not required to be regulated or supervised by a body concerned with the regulation or supervision of investment or financial services and (ii) that meets all of the following criteria:*
> *a) He/she subscribes (...) in an individual and personal capacity. He/she does not subscribe as a principal, officer, partner, employee or agent neither of any business (...).*
> *b) He/she Uses the Information solely for management of his/her own personal property, i.e., his/her own personal investment activities. (...)*
> *c) He/she is not a day trader dealing at a credit institution's and/or financial services institution's premises or a self-employed individual maintaining an account on his/her company's name.*
> *d) He/she does not Use the Information for the management of the property of third parties with or without a remunerative character for him/her. (...)*
> *e) He/she shall not Use or process Information for any business purpose.*
> *(...)*
> *"Professional Subscriber" means all Subscribers who do not meet the definition of Non-Professional Subscriber.*
> *(...)*
> *5. SUBSCRIBER REPORTING OBLIGATIONS*
> *5.1 The Redistributor is required to report to Euronext its Subscribers' Use of Information for Fee purposes. (...) in case of Recipient-Controlled Information, the Subscriber will report for each calendar month all Reportable Units with the ability to Use that Information by (...) submitting a Datafeed Access Declaration to each Redistributor who provides the Subscriber with Information.*
> *(...)*
> *7. AUDIT RIGHTS*
> *7.1 The Professional Subscriber provided with Recipient-Controlled Information (...) accepts that Euronext has the right to perform an Audit upon giving (...) prior written notice (...).*
> *(...)*
> *8. AUDIT*
> *(...)*

8.10 When the Audit Team has addressed all outstanding issues, it will inform the Subscriber (...) of:
a) the preliminary results with supporting documentation, feedback from the Subscriber and recommendations and deliverables going forward ("Audit Results"); and
b) any required adjustments to Reports or other information provided by the Subscriber and any claim for additional Fees that should be paid by the Subscriber (...) ("Audit Settlement").
(...)
9. FEES & PAYMENT
9.1 The Subscriber will pay to Euronext the applicable Fees outlined in the Information Product Fee Schedule, from the Commencement Date. (...)

Information Product Fee Schedule:

DISPLAY USE FEES
Display Use Fees are charged for the right to Use Real Time Information Products in a display manner in accordance with the Euronext Market Data Agreement (EMDA), Euronext Datafeed Subscriber Agreement (...) and/or applicable Subscriber Terms and Conditions. (...)
(...)
[hier staat een tabel met de tarieven voor diverse beleggingen, toevoeging Kifid] (...)]
(...)
NON-PROFESSIONAL FEES
Non-Professional Fees are charged for the right to Use Real Time Information Products (...) in accordance with the criteria and requirements for Non-Professional Subscribers outlined in the Euronext Market Data Agreement (EMDA). When all criteria and requirements are met, the Non-Professional Fee applies instead of the Display Use Fee for Subscribers that fall under the category Non-Professional Subscriber.
(...)
[hier staat een tabel met non-professional fees voor diverse beleggingen, toevoeging Kifid] (...)

[X] heeft de Euronext Market Data Agreement (EMDA) overgelegd. Onderdeel daarvan is de EMDA Redistribution Policy. Artikel 9 daarvan luidt als volgt:

9. THE REDISTRIBUTION OF INFORMATION TO NON-PROFESSIONAL SUBSCRIBERS
9.1 Provided that all criteria set out in clause 9.1 are met, the Contracting Party can apply for Non-Professional Fees or Page View Fees for the display of selected Real-Time Data Products to its Non-Professional Subscribers.
9.2 To qualify for Non-Professional Subscriber Fees and/or Page View Fees all of the following requirements must be met:
a) The Information provided to the Non-Professional Subscriber is Information Supplier-Controlled; and

b) Each Non-Professional Subscriber must declare (...) that it meets all conditions of the Non-Professional Subscriber definition as defined in clause 3 of the EMDA General Terms and Conditions; and c) The Non-Professional Subscriber definition, as described in clause 3 of the EMDA General Terms and Conditions, must be displayed in such a manner that any such person wanting to gain the Non-Professional Subscriber status as described above is made aware of these conditions; and
d) Non-Professional Subscribers must register with the Contracting Party and/or its Affiliates for Use of the Information in the Non-Professional Subscriber's name and not in a company name. The exception to this would be where the Non-Professional Subscriber's personal property is subsumed under a limited liability company that has statutory fund obligations solely towards that Non-Professional Subscriber and for which tax obligation is deferred.